

JUSTITISMINISTERIET

Dato: 10. januar 2011
Sagsnr. 11/113457
Sagsbeh.: LXH/SKM
Kontor Internationalt Kontor,
Udlændingeafdelingen

Talepunkter til brug for samråd i Udvalget for Udlændinge- og Integrationspolitik vedrørende oprettelsen af modtagecentre i Afghanistan for afviste uledsagede mindreårige

Forslag til talepunkter

- Som det allerede er udvalgets medlemmer bekendt, deltager Danmark i udviklingen af et pilotprojekt, der har til formål at udarbejde en mulig model for omsorgs- og modtagelsesfaciliteter for unge uledsagede mindreårige i Afghanistan.
- Det gør vi sammen med Holland, Norge, Storbritannien og Sverige.
- Jeg vil gerne starte med at fremhæve nogle helt centrale og for regeringen meget vigtige elementer, der ligger til grund for projektet.
- **For det første** omfatter projektet unge afghanere, som ikke opfylder betingelserne for at få asyl eller ophold på andet grundlag i Danmark. De står derfor over for at skulle udrejse lige som alle andre, der ikke opfylder betingelserne for ophold i Danmark.
- Sådan har det altid været – og sådan er det også for de mindreårige.
- Udsendelse af asylansøgere kommer først på tale, når der er taget endelig stilling til asylspørgsmålet. Det er helt fundamentalt.
- Der er selvfølgelig ingen tvivl om, at uledsagede mindreårige er en særlig sårbar gruppe. Derfor indeholder udlændingeloven også et særligt sæt regler møntet på dem, der vil blive stillet i en reel nødsituation, hvis de vender tilbage til deres hjemland.

- Men børn, der får mulighed for at tage ophold på et modtage- og omsorgscenter, vil ikke blive stillet i en sådan reel nødsituation. Netop fordi de kan tage ophold på centret og dér vil have adgang til omsorg og reintegrationsstøtte.
- Det er jo oftest også i barnets interesse at tage ophold i hjemlandet, hvor barnet er opvokset, taler sproget og har sin kulturelle baggrund – og omsorgscentre er med til at sikre barnet en ramme om tilværelsen.
- **For det andet**, er der tale om et pilotprojekt, hvor der selvfølgelig løbende vil være overvågning af, om projektet gennemføres efter hensigten.
- Der vil kun være mulighed for at sende et meget begrænset antal unge hjem under ordningen. Jeg regner med, at hvert deltagende land vil kunne sende maksimalt 20 unge i aldersgruppen 15 til 17 år til centrene over en to års periode.
- **For det tredje**, er det vores forventning, at størstedelen af de unge, der vil blive sendt hjem, vil blive afhentet af deres familier ved ankomsten til Afghanistan.
- Denne forventning bygger jeg på en UNHCR undersøgelse fra 2010 om uledsagede mindreårige afghanere og på en norsk rapport fra 2008. Disse undersøgelser viser, at det slet ikke er unormalt, at de unge har kontakt med deres familie i hjemlandet, og at mange rent faktisk er sendt af sted af deres familie alene med det formål at opnå opholdstilladelse i Europa.
- **For det fjerde**, er det naturligvis en forudsætning for regeringen, at projektet kan gennemføres med respekt for Danmarks internationale forpligtelser.
- Og her er det vigtigt for mig at fremhæve, at det projektudkast, som vi arbejder med, vurderes at være i overensstemmelse med Børnekonventionen og UNHCR's særlige retningslinjer for tilbagesendelse af uledsagede mindreårige til Afghanistan.
- De andre lande, der deltager i projektet, lægger lige som os vægt på, at projektet er i overensstemmelse med internationale standarder.
- Vi vil derfor også trække på erfaringer fra UNHCR ved udviklingen af projektet.
- Projektet udvikles desuden i nært samarbejde med de relevante afghanske myndigheder og International Organisation for Migration (IOM).

- Som det sikkert er udvalgets medlemmer bekendt, er IOM den største globale aktør på udsendelsesområdet.
- **For det femte**, er projektet delvist finansieret af EU-midler, og det harmonerer med EU's handlingsplan om uledsagede mindreårige fra sidste år.
- I handlingsplanen sættes der for eksempel fokus på, at udsendelse skal ske under hensyn til den mindreåriges situation. Det fremgår også, at det skal sikres, at den mindreårige bliver modtaget under ordentlige vilkår i hjemlandet.
- Da der fortsat udestår forhandlinger om projektudkastet, kan jeg ikke i dag gå i detaljen om projektet.
- Jeg kan dog oplyse, at projektet har stort fokus på genforening af de unge med deres familie og på støtte til reintegration i hjemlandet.
- **Som et sjette** vigtigt element, skal pilotprojektet altså både sikre ordentlige modtagevilkår i hjemlandet, og det tilstræber genforening af de mindreårige med deres familier i Afghanistan.
- For det må jo være i den mindreåriges bedste interesse at blive genforenet med deres familie.
- Ved at tilbyde passende omsorg og støtte til reintegration i det afghanske samfund vil vi tilstræbe, at der sker den bedst mulige tilbagevenden.
- Desuden indgår støtte til kapacitetsopbygning af de relevante afghanske myndigheder i projektet.
- Regeringen er ikke principielt imod ordningen vedrørende modtage- og opholdscentre i Afghanistan.
- Desuden har vi ikke sat spørgsmålstegn ved pligten til at udrejse, når man har fået afslag på ophold i Danmark – heller ikke for mindreårige, hvor denne forpligtelse også er gældende.

- Som det fremgik af debatten om lovforslaget i 2010, syntes vi dog ikke, at der var kastet tilstrækkeligt lys over, om ordningen ville kunne gennemføres i overensstemmelse med vores internationale forpligtelser.
- Som den siddende regering kan vi nu grundigt udforske mulighederne for, hvordan vi bedst muligt kan hjælpe unge afviste asylansøgere til at vende hjem på en ordentlig måde. Jeg synes, at udarbejdelsen af pilotprojektet er en god måde at gøre det på.
- Hertil kommer, at det projektudkast, der arbejdes med nu, i sagens natur er langt mere udviklet, end den ordning, der blev lagt op til på tidspunktet for lovforslagets behandling i 2010.
- **For det syvende**, skal projektet ikke ses isoleret. I forhold til uledsagede mindreårige er der tale om en flerstrengt indsats.
- For det er klart, at vi sideløbende skal arbejde for at bekæmpe menneskesmugling, da mange af de uledsagede mindreårige er smuglet til Danmark under uacceptable forhold.
- Man skal også huske, at den store humanitære indsats i Afghanistan har en betydning i forhold til at forbedre leved forholdene og dermed mindske motivationen for, at unge afghanske drenge sendes til Europa.
- Lad mig afslutningsvis slå fast, at vi vil tage stilling til det endelig projektudkast, når det foreligger. Når Danmark nu i et stykke tid har deltaget i udviklingen af det internationale projekt, synes jeg, det er ganske fornuftigt at afvente afslutningen af dette arbejde, før vi tager stilling i sagen.
- Men det vil, som jeg allerede har nævnt, være en forudsætning for regeringen, at vi med det endelige projekt overholder vores internationale forpligtelser.
- Tak for ordet.